

Яковенко Роман Валерійович,

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії,

маркетингу та економічної кібернетики

Кіровоградського національного технічного університету

Соловйова Вікторія Юріївна,

студентка групи МЕ-14

Кіровоградського національного технічного університету

ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Протягом останніх 50 років у світі спостерігається перенесення виробництва з високим рівнем матеріальних та енергетичних затрат, а також екологічних ризиків до слаборозвинутих країн. Водночас високорозвинуті країни заохочують імпорт інтелектуального капіталу. З огляду на це, головним у розвитку суспільства є розвиток промисловості, яка має базуватися на нових технологіях, з урахуванням вимог часу, для чого необхідні інвестиції [1].

Інвестиції відіграють провідну роль в економічному прогресі країни. У результаті інвестування коштів в економіку збільшуються обсяги виробництва, розвиваються і рухаються вперед в економічному суперництві галузі та підприємства. На жаль, стан інвестиційної діяльності в Україні сьогодні не відповідає потребам економіки. Адже протягом років незалежності в нашій державі практично не зверталась увага на оновлення виробничих потужностей, тому велика частка промислових підприємств перебуває у досить складному становищі [1].

На жаль, українська економічна сфера та система управління не дає змогу говорити про передумови для позитивного клімату в сфері інвестицій. Для того, щоб це підтвердити, варто окреслити основні чинники інвестиційної привабливості:

1. Політико-правові чинники. До їх складу входять характеристики політичної стабільності та оптимізації правового поля в питаннях інвестицій.

2. Економічні чинники. Загальна економічна кон'юнктура країни, економічні ризики, оподаткування, стабільність національної валюти, стабільність кредитної системи.

3. Ресурси та інфраструктура, соціально-культурне середовище, екологія.

Зважаючи на ці найбільш загальні чинники інвестиційної привабливості, можна констатувати невідповідність українських реалій до вищезазначених позицій. Однак, при характеристиці інвестиційного клімату, варто дати і характеристику інвестиційного потенціалу України, який має величезні перспективи. Галузі вітчизняного господарства, такі як чорна та кольорова металургія, сільське господарство, машинобудування є надзвичайно перспективними для іноземного капіталу, але в той самий час потребують надто великих фінансових вкладень на реструктуризацію виробництва [3].

Зауважимо, що в Україні відсутні не лише реально діючі інвестиційні компанії, але й такі інвестиційні інститути, як фонди прямих інвестицій, а також державна інвестиційна інфраструктура (зокрема, інститут, відомий у світі як Банк розвитку). Тому додатковим стимулом поживавлення інвестиційної діяльності могло б стати створення Національного інвестиційного банку. Світовий досвід пропонує кілька можливих варіантів формування капіталу такої фінансової інституції. Наприклад, Державний інвестиційний банк, створений у Японії, формував свої ресурси шляхом резервування в ньому (паралельно із резервами в Центральному банку) частини коштів комерційних банків. Обмежуючи кредитний потенціал комерційних банків, уряд отримував кошти необхідні для підтримки інвестиційних проектів. Промисловий кредитний банк у Німеччині було створено за рахунок разових відрахувань промислових підприємств. Отримані ресурси спрямовувались на фінансування проектів у вугільній та металургійній промисловості та електроенергетиці [1].

Для здійснення інвестицій існує всього два джерела ресурсів: власні та запозичені. За активної підтримки державних органів та засобів масової

інформації фінансові посередники (банки) багато років нав'язували суспільству думку про те, що кредит вигідніший за власний капітал. Так інвестиційна діяльність компаній стала здебільшого здійснюватись за рахунок дешевих позик, тобто незароблених цими компаніями, чужих грошей. Виникла перша диспропорція: інвестиції за рахунок кредитів – це бажання отримати завтра за рахунок ще не отриманих доходів. Така інвестиційна схема не могла бути життєздатною: власний капітал має домінувати над позиковим у діяльності будь-якої фірми [1].

Для усунення негативних тенденцій і стимулювання іноземного інвестування в економіку України доцільно дотримуватися таких принципів: диференційованого підходу до податкових та інших пільг іноземним інвесторам з огляду на обсяги іноземних інвестицій, види, форми й сфери інвестування та з урахуванням відповідних пріоритетів розвитку економіки України; надійного, доступного й оперативного організаційного та інформаційно-медійного забезпечення; залучення та повноцінної реалізації іноземних інвестицій.

Стримуючим чинником є інвестиційний клімат, який залишається несприятливим через політичну та економічну нестабільність, високий рівень криміногенності підприємницької діяльності, що змушує іноземних інвесторів здійснювати обережну політику у сфері інвестиційного співробітництва з Україною [4].

Враховуючи вищезазначене, можна підкреслити такі найважливіші напрямки для підвищення інвестиційної привабливості в посткризовий період:

- гарантування прозорості приватизації, як трампліну для інвестицій;
- зниження податкового навантаження для інвесторів;
- скорочення економічних ризиків через внутрішню нестабільність;
- захист прав власності та гарантування чесної конкуренції;
- покращення міжнародного іміджу України [3].

Отже, необхідні додаткові заходи щодо зниження впливу негативних чинників на інвестиційний клімат в Україні, серед яких досягнення

національної згоди між різними соціальними групами, політичними партіями з приводу вирішення загальнонаціональної проблеми виходу України з економічної кризи; вирівнювання економічних показників та боротьби з інфляцією; розробка правової бази інвестування; радикалізація боротьби зі злочинністю; створення конкретного механізму надання податкових пільг банкам, іноземним інвесторам на довгострокові інвестиції з метою компенсації втрат з уповільнення обороту капіталу. Україна потенційно може бути однією з провідних країн із залучення іноземних інвестицій, оскільки цьому сприяє її величезний внутрішній ринок. Проте цьому перешкоджають політична нестабільність, недосконалість законодавства, нерозвиненість виробничої та соціальної інфраструктури, недостатнє інформаційне забезпечення, через що Україну віднесли до групи країн з найбільшим інвестиційним ризиком [4].

Список використаної літератури

1. Бендюл І. М. Проблеми інвестування в Україні та шляхи їх вирішення / І. М. Бендюл, С. П. Галіщук, О. В. Михайловська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65559.doc.htm.
2. Інвестиції в Україні : проблеми і шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/15410104/finansi/investitsiyi_ukrayini_problemi_shlyahi_viri_shennya.
3. Проблеми інвестиційної політики України та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://h.ua/story/224073/>.
4. Вільгурська Н. М. Проблеми інвестування економіки України та шляхи їх вирішення / Н. М. Вільгурська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://s-journal.cdu.edu.ua/base/2008/v6/v6pp57-59.pdf>.